

Serier. Den komplekse »Game of Thrones« rykker grænsen for, hvad der kan lade sig gøre på tv. Kerneseerne i USA er veluddannede og velhavende – og kvalitetsbevidste danskere kigger med.

Intet er for fantastisk til tv

Af Thomas Conradsen // tco@berlingske.dk

Du zapper formentlig forbi »Columbo« af og til og dvæler ved detektiven med den brune trenchcoat og de pudsige metoder. Det er let at følge med. Serien har én hovedperson, Columbo selv. I hvert afsnit afsluttes én mordsag, og der er ingen plots eller personskildringer, der varer længere end ét afsnit. Du kan springe ud og ind af serien, som det passer dig.

Måske så du DR's »Rejseholdet«, da det var på skærmen. Her er otte hovedpersoner med personlige relationer, der udbygges over adskillige afsnit. Men hver hovedhistorie – også her mordmysterier – løses på ét, maksimalt to afsnit. Du kan sagtens have stor fornøjelse af enkelte afsnit, men får kun helhedsoplevelsen, hvis du ser de fleste.

Tag så »Game of Thrones«. Dens første sæson udkom i den forgange uge på dvd, og 2. maj kan du følge fortsættelsen af dramaet på Canal+. Den er skabt af HBO – den største amerikanske betalingskanal – og er blandt de dyreste tv-serier nogensinde. Et afsnit koster i omegnen af 30 millioner kroner at producere.

»Game of Thrones« har 14 egentlige hovedpersoner. Derudover skal seerne holde styr på i hvert fald halvtreds biroller. Mange af dem har øgenavne, man er tvunget til at lære at kende for at følge med. Man skal acceptere en håndfuld forskellige fabelvæsen og rejse med rundt på to enorme fantasi-kontinenter.

Med andre ord kan du godt forsøge at fange et afsnit af »Game of Thrones« i ny og næ. Men i modsætning til »Columbo« og »Rejseholdet« vil du rent ud sagt ikke fatte en bjælde.

PÅ TRODS AF KOMPLEKSITETEN i de største amerikanske serier følger danskere i titusindvis med i serierne direkte på tv eller investerer i hele sæsoner på dvd i butikkerne.

Og forsker i medievidenskab fra Aarhus Universitet Jakob Isak Nielsen spår da også, at dvd'en med første sæson af »Game of Thrones« vil sælge godt herhjemme, på samme måde, som serier generelt gør det.

»Ved første øjekast vil man sammenligne

»Game of Thrones« med »Ringenes Herre«. De er begge i den populære fantasygenre.

Men hvor sidstnævnte dybest set blot er en krigsfilm, så er »Game of Thrones« i langt højere grad et kammerpil – om politik, intriger og mennesker. Det er helt typisk, at den som de øvrige store tv-serier fra USA satser på fordybelse og går helt tæt på hovedpersonernes privatliv og følelser. Det passer perfekt til kaffehyggen hjemme i stuen, at serierne også omhandler private relationer,« siger Jakob Isak Nielsen.

Seriernes samlede spilletid ligger typisk mellem 30 og 80 timer. Det skaber muligheden for intime, nærmest venskabelige forhold mellem seerne og hovedpersonerne, forklarer Jakob Isak Nielsen, der også er ansvarshavende chefredaktør på »16:9 – Danmarks Klogeste Filmtidsskrift«. Han har som redaktør og medforfatter netop udgivet bogen »Fjernsyn for Viderekommende – De nye amerikanske tv-serier«. Det er et dybdgående kig på bølgen af ambitiøse amerikanske tv-serier, som »Game of Thrones« er det nyeste eksempel på.

»Vi lærer alle detaljer at kende om figurerne i de her serier, og vi kan se dem udvikle sig i dramatisk grad over et langt forløb. I andet afsnit af krimiserien »The Wire« slår en mandlig hovedrolle et barn, så det mister synet på det ene øje. I fjerde sæson ansættes samme mand som folkeskolelærer og udvikler sig til at blive et af forbillederne inden for sit fag. Hans personlige forandring skildres så detaljeret, at man finder det realistisk,« forklarer medieforsker og chefredaktør Jakob Isak Nielsen.

LANGT FRA ALLE nyder dog de langstrukne, ofte fantasifulde plots, der kendetegner de anmelderroste tv-serier som »Game of Thrones« eller »The Wire«. Grunden er, at de ikke skabt til den »jævne« amerikaner – eller for den sags skyld dansker – forklarer forskeren.

»Selv om 5,5 millioner seere til »Game of Thrones« i USA lyder af meget, er det faktisk et nicheprodukt derovre. Selskaberne udvikler kvalitetsserierne til de veluddannede, velhavende amerikanere. For den gruppe er den mest købedygtige og derfor mest attraktiv for

Folk gider ikke vente en uge på, at vi viser et afsnit, der i forvejen er halvandet år forsinket i forhold til den amerikanske visning.

Keld Reinicke, programchef

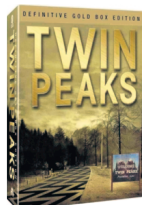
både betalingskanaler som HBO samt de reklamefinansierede kanaler,« forklarer Jakob Isak Nielsen.

At målgruppen består af voksne, dannede mennesker, der fortrinsvis bor i større byer, fjerner samtidig en hel del kreative barrierer for dem, der skriver serierne: De slipper for at lefle for laveste fællesnævner. Derfor er serierne i dag spækket med barske, eksistentialistiske emner samt plots, der udvikler sig over flere sæsoner.

På det æstetiske plan er niveauerne også hævet med filmisk, kunstnerisk kameraføring og milliondyre kostumer og effekter. Dette er netop tilfældet med »Game of Thrones«, men også med forgængere som westernserien »Deadwood« og det filosofiske megahit »Lost«. Hvis vi genbruger eksemplerne med »Columbo« og »Rejseholdet« fra tidligere, tager det typisk ét afsnit at løse ét mordmysterier deri. I dramaserien »The Wire« tager det betjente seks afsnit – næsten en halv sæson – blot at få installeret udstyret til en aflytte de mistænkte.

Fire fantastiske serier

Af Thomas Conradsen // tco@berlingske.dk

Twin Peaks 1990-1991

Mesterinstruktør David Lynch brød med 80'ernes actionorienterede, fragmentariske og overfladiske tv-serier med sit ikoniske mordmysterium filmet i en lille amerikansk flække. Fyldt med bizarre karakterer og spækket med overnaturlig symbolik og kærlighedshistorier skabte serien i sin korte levetid et enormt kultføle. Begge sæsoner kan købes samlet på DVD eller blu-ray i den såkaldte »Twin Peaks Definitive Gold Box Edition«.

The Sopranos 1999-2007

Populært kaldet tv-seriernes »Godfather«. Og med god grund. For dette drama, der kan betegnes som en hyperrealistisk sæbeopera, foregår i en familie, hvor faderen er boss for en gangsterbande. Serien starter dog med, at hovedperson gennemlever et angstanfald – et eksempel på, at de menneskelige aspekter er i højsædet i serien. Alle seks sæsoner fås nu i en samlet DVD-boks til under 600 kroner på nettet.